

Titel: De avond is ongemak
Auteur: Marieke Lucas Rijneveld
Verschenen: 2018
Uitgeverij: Atlas Contact

Aanduiding niveau:
N3

Paginanummers van de leesfragmenten:
9-15, 57-65

Introductie bij de gekozen fragmenten

In een gereformeerd boerengezin sterft de oudste zoon Matthies, als hij bij het schaatsen door het te zwakke ijs schiet en geen uitweg meer vindt. De vader en moeder raken verstrikt in hun onuitgesproken verdriet en verliezen het zicht op de andere kinderen van het gezin. De kinderen voeren bizarre experimenten uit met dieren en seksuele experimenten met elkaar. Jas, het oudste zusje, zoekt voor allerlei verwarrende gevoelens en gedachten naar een uitweg.

Vraag 1

In de fragmenten lees je hoe Hanna na het ongeluk van haar broer haar jas niet meer uitdoet. Hoe verklaar je dat gedrag, waarom zou zij dat doen?

Vraag 2

Op bladzijde 60 staat een typering van Jas: "Volgens haar was ik goed in inleven en minder in uitleven. Het kwam weleens voor dat ik te lang in de ander bleef hangen omdat dat makkelijker was dan in mezelf blijven."

Leg uit op welke manier deze typering past bij wat je over Jas gelezen hebt.

Vraag 3

Op bladzijde 61 staat het volgende: "Heel even wilde ik dat blauwe puntje zijn. En dat er na mij niets meer kwam."

Hoe vat je deze uitspraak van Jas op, wat bedoelt ze, denk je?

Vraag 4

Welke veranderingen bij haar vader en moeder merkt Jas op, na de dood van haar oudste broer?

Vraag 5

Op allerlei manieren komt seksualiteit in deze fragmenten aan de orde.

- Noem zo veel mogelijk voorbeelden daarvan.
- In wat voor sfeer (of met welke gevoelens) worden die voorbeelden van seksualiteit gepresenteerd in het verhaal?

Extra

Interview in Tims tent, VPRO-tv: <https://www.youtube.com/watch?v=YtMcjfx-k>

Interview in de Volkskrant door Sara Berkeljon, 2 februari 2018:

<https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/-me-alleen-lucas-noemen-zou-ik-een-te-grote-stap-vinden-maar-ik-word-nooit-meer-alleen-marieke-~b62d2ce7/>

Samengesteld door Hans Goosen